

АРМАС — ГОЛОВОЮ ГВАТЕМАЛЬСЬКОЇ ХУНТИ

ВІН ОЧОЛЮЄ ТРИЧЛЕННУ ХУНДУ, ЩО РІДИТЬ КРАЇНОЮ; КОМУНІСТИ ПРОДАВАЛИ ГВАТЕМАЛІ НЕГОДАЩУ ЗБРОЮ

Гватемала. — Полковника Карлоса Кастільо Армасу вибрано головою військової хунти, яка складається тепер тільки з трьох осіб, бо два далішні члени добровільно залишили дотеперішній уряд, що був п'ятичленний. До хунти входять: і полковник Ельфіго Монзон, а полковник Л. К. Салаяр і М. Дюбоа зрештешу, заявляючи, що вони обидва залишили хунту після того, як буде кир в країні, і як не буде комуністичного режиму. Гадають, що ті полковники дистанційно признають за дипломатичні становища закордоном. Вибір Армаса на голову урядової групи, що керує долею країни, був несподіваною для політичних кіл, бо досі загально думали, що спір за владу будуть вести два полковники: Армас і Монзон. Нервовий настрій ще більше був зріс, коли полковник Армас вийшов з свого війська, яке таборувало біля Чікімуля. Але Монзон не претендував на голову уряду, і тепер на чолі Гватемали стоїть командант повстанської армії — полковник Армас. — З Мехіко-Сіті повідомляють, що як тепер виявилось, чому так швидко зрештешу президент Гусман. Ві мусів це зробити, хоч мав багато зброї, і міг навіть перемогти слабі повстанські війська, але не мав доброї зброї, бо ця зброя, що комуністи післи Гватемалі, була негодна: набой або не вихували, або взагалі були в такому стані, що їх не можна було вживати. Важка гармата, добра на німецькі авто-стради, не могла рушитися при допомозі мулів у гватемальській джунглі. Комуністи прислали багато протитанкової зброї, якої зовсім не було треба в Гватемалі.

Порториканські терористи засуджені до довічної в'язниці

Вашингтон. — Чотири порториканські терористи, які 1 березня збройно напали на Палату Репрезентатів та поранили п'ятьох конгресменів — засуджені до довічної в'язниці. Федеральний суддя Александер Голл-форт засудив, що ці чотири фанатики «доказали такого нечесного злочину, який по-трає суцільним всьому народу». Вони не тільки жаждали за свій злочин, тому їм при-значено найвищий вимір кари. Їх засуджено ще 16 червня, а тепер їм визначено висоту кари. Єдина жінка між підсудними — Льюїс Леброн дістала кару тюрем від 16 років — 50 років. Рафаел Кансел Міранда, Андреас Фі-геро Кордеро і Ірвінг Флорес Родрігес — дістали від 25 до 75 років в'язниці. Всі чотири обвинувачені були членами революційної Порториканської Націоналістич-ної Партії.

Нара за укривання комуністів

Вашингтон. — Палата Репрезентатів одностайно при-йняла запропонований гене-ральним прокуратором Гер-бертом Бровнелом законо-проект про загострення кари для тих осіб, які укривають комуністів від арештування. Теперішній закон передбачає шестимісячне тюремне ув'яз-нення і грошову кару в сумі 1,000 доларів за переховуван-ня осіб, які мають бути ареш-товані. Палата Репрезентан-тів прийняла законопроект про вищу кару, але на нього мусить ще погодитися Сенат. — Правнича Комісія в Пала-ті Репрезентатів прийняла законопроект, згідно з яким президент має право заборон-яти працювати в оборонних фабриках і копальнях осо-бам, зацікавленим у шпигун-стві і саботажах. Цей закон дозволив би урядові позбави-ти підданих і непевних еле-ментів також і з приватних підприємств. Комісія Правил в цій самій палаті прийняла законопроект, який поширює кару смерті і за шпигунство під час миру.

Домагаються пенсій для старших осіб

Вашингтон. — Торговельна Палата ЗДА через свого представника А. Д. Маршала домагається перед Сенатською Фінансовою Комісією поши-рити старечі пенсії на всі особи, що мають понад 65 ро-ків, без огляду на те, чи вони платили вкладки на соціаль-не забезпечення. Маршал за-явив, що його установка дій-сно хоче зробити соціальне за-безпечення «універсальним». Тепер поза соціальним забезпеченням залишається ще 8 мільйонів людей, з яких 4 мільйони мали б право ко-риститися з соціального забез-печення, якщо б його поши-рили на всі особи, що мають понад 65 років. Але тоді фе-деральний уряд не мусів би видавати гроші на допомогу тим старшим особам, які не мають засобів на життя і які дістають допомогу з само-врядних установ. Демокра-тичний сенатор Геррі Ф. Байд заявив, що він противиться цьому внескові, бо ті нові 4 мільйони осіб мусили б діста-вати принаймні по 30 доларів місячно, а це становило б півтора білльйона доларів річ-но. Ці додаткові виплати зу-жили б фонд (\$18,000,000, 000), призначений на випла-ту пенсій особам, які плати-ли вкладки на соціальне за-безпечення.

В АМЕРИЦІ

- Пересічна платня учителів у публічних школах становить \$3,500, і внаслідок цього немає потрібного числа учите-лів, бо учительська кар'єра не притягає молодих людей, які кінчають каледжі або професій-ні школи.
- Князь Алексій Романов, імпортер перфуму у Нью Йорку, відомий подання до Найвищого Су-ду, щоб унеможливити свій шлюб з Варварою Фідлер, з якою він одружився в 1952 року. Вона обидва брати участь у правос-лавних Богослужбах, але після шлюбу відмовлялася це робити. Це вже третій шлюб князя А-лексіса Романова. Памі Романо-ва живе тепер в Європі.
- Підкомісія для Цивільної Служби прийняла законопроект — не виплачувати державних пенсій тим державним урядовцям, які були судово карані, подібно як Алджер Гейд, згідно з цим проектом, пенсії не бу-дуть виплачувати всім тим, особам, які не схочуть відповісти на слідстві, засновоючися П'ятою Поправкою до Консти-туції.
- Імператор Абесіні Гайлі Селассіє, коли був в Нью Йорку, відвідав плейнтарій. Імпера-тор захоплювався рухом несе-них кіл і шпиро діявав дирек-тором плейнтарію. Джозеф Чамберлейнів. З ним був його син і дві дочки.
- Зростає листя підпринки організації, бо Стейтова Комі-сія Цивільної Служби в Олбані, столиці Ньюйоркського штату, випускає до неї нових сім органі-зацій. Мідж комі організації є а такі, що мають в назві сло-во «комуністичні» ліги та това-риства, а також націоналістич-на порториканська партія.
- Корпус Морської Піхоти, через два місяці після того, як суд висловив застереження що-до затримання полковника Френка Г. Швейглі, який був звинувачений в шпигунстві, під-писав відповідний запові, що за-стоювання американської ар-мії, бактерій під час війни, нагородили цього полковника медаллю Легіону Заслуги. Це сталося 22 червня, але як тепер-цього це повідомлено пресу.

Продукція атомової зброї продовжується без огляду на страйк

Оук Рідж, Тенн. — Урядов-ці хемічної корпорації, яка заряджає двома фабриками, де продовжується уарином 235 і де 7 липня почався страйк, бо її продовжуватимуть 120 технічних і надзвичайних робіт-ників. Президент Айзенгавер визначив комісію, яка повинна вирішити, чи цей страйк загрожує безпеці держави. Якщо комісія це ствердить, тоді президент звернеться до суду (щоб на 80 днів за-боронити страйк, згідно з за-коном Тефта-Гартлі. Робітни-ки домагаються 15 центів підвищення на годину, а спілка погоджується дати тільки 6 центів. З двох фабрик, Оук Рідж в Пенн. і Педюка в Пенн., почало страйкувати 4 тисячі робітників, які хочуть прислати до страйку й ін-ших борітників, але досі їм це не вдалося.

„Репресований“ американський аташе вийшов з Москви

Москва. — Минулого чет-верга вийшов з Москви полк. Говард Л. Фелчлі, амери-канський військовий аташе, якого, разом з авіаційним американським аташе, майо-ром Волтером МекКіні, „ре-пресували“ советський уряд у відплату за те, що уряд З'є-динених Держав прогнав з країни трьох советських ди-пломатів під закидом „дока-заного шпигунства“. Боль-шевики теж зі свого боку на-магалися причепити „шпи-гунство“ двома американцям, але державний департамент ці закиди рішуче заперечив. Полк. Говард Фелчлі вийшов з Москви в товаристві амба-сатора Волена і його дружи-ни приватним літаком. На місцевому аеродромі їх про-щала невелика місцева аме-риканська колонія.

Коли ЗДА погодилися б на членство Китаю в ОН?

Вашингтон. — Президент Айзенгавер заявив на пресо-вій конференції, що для того, щоб ЗДА погодилися на до-пущення Червоного Китаю в члени Об'єднаних Націй, він мусить „показати свою добру волю“. Президент відмовився пояснити, яким способом міг би червоний Китай виявити свою добру волю і як довго це могло б тривати, але уря-довці з Білого Дому подя-кують так пункти льюїслова-ти комуністичного Китаю: 1. Китай мусив би забрати свої війська з Кореї та стримати комуністичний наступ в Ин-до-Китаї. 2. Перемир'я в Ин-до-Китаї, якого пильнувала б строго нейтральна комісія (міжнародна); 3. Вільні ви-бори в Кореї під неутралізо-ваною міжнародною кон-тролем. 4. Звільнення всіх а-мериканських полонених, які знаходяться у комуністів. 5. Червоний Китай мусив би припинити погугу організації Об'єднаних Націй, і не ви-словлюватися легіо о ажно про цю світову організацію, як це тепер роблять пред-ставники китайських кому-ністів.

Видано 5,633 візи для нових імігрантів

Нью Йорк, Н. Я. — Дирек-тор безпеки і консулярних справ у державному департа-менті Скотт Мек Ловд повідо-мив про припинення здійсню-вання іміграційного закону з 1953 року, згідно з яким до цієї країни мали б прийти 214,000 нових імігрантів до кінця 1956 року. Два місяці тому сенатор Лімен нарікав, що на підставі цього закону прибули до ЗДА тільки 8 осіб. МекЛовд повідомив, що вже вже підготував праця за-кінчена і видано 5,633 візи, і що далішні 28,424 аплікації с-я в обробці“. З того всього відкинуто тільки 555 прохань. Після звіту МекЛовда рефе-ровано про працю 19-членної комісії, яку іменував губерна-тор Дюї із комісаром Едвар-дом Корсі на чолі і яка має зайнятися новими імігранта-ми, що прибудуть до Ньюйорк-ського штату. (Ньюйоркський сейт виставив 2,815 посвідок про працю для нових імігран-тів). МекЛовд заявив, що най-більше осіб, покищо, приїз-джає з Італії (4,211 віз), Гре-ції (1,182), Голландії (63), Німеччини (123), Австрії (20) і Японії (34).

Ще одна ескадрилья бомбовиків відлетить до Німеччини

Вашингтон. — Команда Ле-туських Сил ЗДА повідом-ляє, що цієї осені вилетить до Німеччини друга ескадрилья безпілотних бомбовиків. Ця ескадрилья має коло 600 старшин та летунів і стаціо-нує в Базі Летунських Сил в Петрік на Флориді. Там во-на вживається в уживанні керування стрілен „Матадор“.

На Україні почалися живня

На Україні повсюди дозирає збіжжя. В південних районах почали косити озимину. Пер-шими зібраний врожай колгос-пи Горностаївського, Гені-чеського, Ново-Троїцького, Велико-Летчеського райо-нів Херсонщини. Як повідом-ляє советська преса, пересіч-но намолочують з гектара по 14—15 сотнарів збіжжя. Змо-лочене збіжжя в першу чергу

Помер бувший литовський прем'єр Крєве-Міцкевіціус

Філадельфія. — Тут помер у віці 72 років д-р Вісент Крєве-Міцкевіціус, професор слов'янських мов і літератур в Пенсильвейнському універ-ситеті. Він був професором університету в Литві і членом багатьох наукових європей-ських інституцій. Крєве-Міц-кевіціус перед окупацією Литви Москвою був її остан-нім прем'єр-міністром. Корот-кий час жив у таборі для пе-реміщених осіб, звідки вийшов до ЗДА, де викладав в уні-верситеті до 1952, після чого пішов на емеритурі. Два ро-ки тому литовські організації відзначили його 70-ті рокиви-

Помер бувший посадник Френк Гейг Еггерс

Джерзі Сіті, Н. Дж. — Нагло помер директор місь-кого відділу публічних робіт і бувший посадник міста Джерзі Сіті (1947-1949) — Френк Гейг Еггерс. Він був неажебом і політичним вихо-ванком доволитного демо-кратичного провідника і по-садника Френка Гейга, але не-мав здібностей свого дядька, тому не міг довго вторгнатися на тому становищі, яке пови-нен був зайняти після Гейга.

МІНІСТРИ ЗАКОРДОННИХ СПРАВ ВЕРТАЮТЬСЯ ДО ЖЕНЕВИ

Женева. — У зв'язку з між-народною конференцією в справі Индо-Китаю, до Же-неви почали вертатися знову мі-ністри закордонних справ за-интересованих країн, щоб ви-нести кінцеві рішення в тій справі. Насамперед вернувся туди вчора советський мініс-тер В. Молотов, а міністрів за-кордонних справ Британії та Франції очікується першого в понеділок, а другого вже сьо-годні. Невідомо, чи тільки, ко-ли приїде комуністичний прем'єр і міністер закордон-них справ, хоч і його пово-рот до Женеві заповіджено. Натомість немає жадних ви-глядів на те, щоб туди поїхав державний секретар Доллес.

У Ганой вже ревуць гармати...

Ганой, Индо-Китай. — 300-000 мешканців цієї індо-ки-тайської столиці та тисячі бі-літківців, які знайшли в ній бо-дай тимчасовий захист від комуністичних наїзників, ми-нулої ночі вже не могли спа-ти від реву гармат, цим ра-зом же своїх власних, розта-шованих довкола міста для оборони проти комуністів, які в силі 6 днів оточують мі-сто. Французька артилерія відкрила вогонь, щоб пере-шкодити червоним продира-тися під заслоною ночі крізь оборонні лінії до міста в ці-лях саботажів. Розриви ар-тилерійських стрілен, про-жектори і ракетні світла пе-ретворювали ніч у день. Ця перша більша воєнна акція в Ганой викликала деяке на-покоєння серед населення, але без будь-яких познач па-ніки. Тим часом французьке командування повідомило, що комуністичні партизани і саботажисти висадили в по-вітря два вантажні поїзди з американським постачанням на шляху між портом і мі-стом. Вдень Ганой має харак-тер цілком мирного міста. Крамничі відкриті, люди нор-мально працюють, тільки ба-гато воєнних і військових ма-шин та постійний гуркіт авіа-ційних моторів пригладують населенню воєнний стан.

Можливість використання французьких рекрутів в Индо-Китайській війні

Париж. — Французький ку, але їх постійно відкиду-прем'єр Пер Мендес-Франс залував у Національній Асам-блеї, що на випадок продо-ження Индо-Китайської війни поза 20 липня, він запропо-нує парламенту/французький сект у справі використання французьких рекрутів у цій війні. Такі проєкти були вже в парламенті від 1950-го ро-ку, але їх постійно відкиду-вано, забороняючи урядові анімувати рекрутів поза кор-донами французької метрополії. Тому французький уряд в-азієвських і африканських по-літичних молах користуватися тільки професійними воїна-ми, добровільними та Чужо-земним легіоном і місцевими рекрутами.

За залізною заслоною без змін

Відень. — Заяви нових со-ветських володарів у Кремлі після смерті Сталіна та їхні обіцянки залишилися, як за-жди в Советах, тільки пустимі обіцянками, бо на ділі ні-чого в Советах не змінилось — стверджують віткіачі з-по-за залізної заслоны. Також кількість віткіачів, яка не-зменшується навіть пропро-рційно до постійно збільшу-ваної охорони червоного кордо-ну, свідчить про те саме, се-бе, що з усіх обіцянок про „ліпше життя“ нічого не ви-ходить. До такого самого ви-сновку прийшли і західні ди-пломати та спостерігачі, які сподівалися, що після смерті Сталіна советський режим може злагодитися. Тепер во-ни вважають, що всі ці обі-цянки і навіть деякі незнач-ні зміни в советській системі були подумані тільки як за-сіб для ще більшого закріп-лення та загострення тієї си-стеми. Більшість віткіачів звертають увагу головно на успіхи, які має советська си-стема в намаганнях яничар-ського виховання молоді і

УСПІШНА ВИСТАВКА КРУКА І БОРАЧКА В ПАРИЖІ

У Парижі, в галерії Сімон Бадіньє, відбулася в двох ос-танніх тижнях червня виста-вка двох українських мист-ців — скульптора Григора Крука і маляра Северина Бо-рачка. Перший виставив 28 творів бронзи, гіпсу і терако-ти з 2 рисунків, а Борачок — 14 олій. Вступ до каталогу написав один з найвотитет-ніших французьких критиків, директор Музею Модерного Мистецтва Жан Ксесу. Ця ви-ставка двох українських мис-ців відбулася за допомогою французьких і українських прихильників їхнього мистец-тва. Між ними треба згадати амбасадора Жана Лексус, ди-ректора французької Устано-ви для Охорони виселених і бездержавних осіб; де Бур-боа-Бюсе, директора куль-турних зв'язків при фран-цузькому міністерстві за-кордонних справ; М. Ерляже, директора французької Асо-ціації Мистецтва; Жана Ка-ссу — шеф консерватор Наці-онального Музею Модерного Мистецтва. З українських кіл організаційним с правами займався проф. Ол. Шуль-гин, а матеріальні засоби для здійснення цієї виставки дали преевс. Кир Іван Бучко, інж. Євген і Августин Сумкині із ЗДА і мистець С. Гордінсь-кий. Французьке міністерство закордонних справ допомог-ло виставі від себе сумою 55 тисяч франків. Ми ще не маємо під рукою всієї мис-тецької преси з відгуками на цю виставку, але й ті, що по-явилися, свідчать про нема-лий успіх наших мистців. Ви-ставити, коли зачитуємо сло-ва одного з мистецьких жур-налістів: „Уважно вачучи свої слова, можна ствердити, що Крук — це великий різьбар. Рідко коли можна побачити матерію сповнену таким на-сиченням чуття і такою си-лою... Борачок не показує цієї сили, зате його малюнки маніфестують гін до життя і радості“. Газета „Комба“ з 18 червня називав обох на-ших мистців „знаменитими“.

ЗДА НЕ ДУМАЮТЬ ВИСТУПАТИ З ОН — ТВЕРДИТЬ ДОЛЛЕС

ДЕРЖАВНИЙ СЕКРЕТАР ЗАПОВІДАЄ ВСІ ЗАХО-ДИ, ВКЛЮЧНО З ВЕТОМ, ЩОБ НЕ ДОПУСТИТИ ЧЕРВОНОГО КИТАЮ ДО ОН; БРИТАНІЯ НЕ НАТИ-СКАТИМЕ В ЦІЙ СПРАВІ НА ЗДА, АЛЕ САМА ЗАЙМАЄ ІНШЕ СТАНОВИЩЕ

Вашингтон. Державний сек-ретар Джан Фостер Доллес заявив учора, що З'єдинені Держави не думають висту-пати з Об'єднаних Націй та що немає причин навіть роз-глядати ту справу. Він запев-няє Конгрес, що ЗДА пороб-лять усі можливі заходи, щоб не допустити до прийняття червоного Китаю в члени ОН, хочби пришлося ско-ристати ім з великодержавно-го права вета (спротиву) в Раді Безпеки. Коли 6 черво-ний Китай намагався омину-ти цей спротив через Гене-ральну Асамблею, то ЗДА мають усі вигляди на те, щоб і ці „задні двері“ закрити для нього. Доллес сказав свою за-яву у зв'язку з очолюваною сенатором Новлендом, ліде-ром республіканської біль-шости в Сенаті, акцією в Кон-гресі, щоб до бюджетової у-хвали для Акту Взаємної Без-пеки додати рекомендацію, щоб уряд З'єдинених Держав поробив відповідні заходи до виступу з ОН, якщо б до тієї організації був прийнятий червоний Китай. Доллес у своїй заяві доповнив поперед-нє твердження през. Ай-зенгавера, який твердив, що справу виступу з Об'єднаних Націй ЗДА розглядали 6 шойної тиді, коли 6 червоний Китай був прийнятий до цієї організації. Доллес пішов ще даліше і ствердив, що такої потреби не буде, бо ЗДА до неї не допустять. Негайно пі-сля виступу Доллеса і під ви-разним впливом уряду та спі-кера Палати Репрезентатів, сен. Новленд пропонує сеп-атський комісії закордонних справ, і комісія одностайно прийняла, далеко легшу ре-золюцію, в якій вже цілком немає мови про виступ ЗДА з ОН, натомість уся ініціатива в цій справі передается пре-зидентові Айзенгаверові. До-ллес у своїй заяві підкреслив, подібно, як і раніше преза-идент Айзенгавер, що черво-ний Китай в жадному випад-ку не може бути членом цієї міжнародної організації, за-данням якої є зберігати мир і яка проголосила комуністич-ний Китай агресором. Рівно-часно з Лондоном повідомле-но, що уряд Британії рішив не робити жадного натиску на ЗДА, щоб вони змінили своє становище в цій справі, але теж і зі свого боку він не ду-має прилучитися до станови-ща ЗДА.

Англійський уряд не одностайний в справі допущення Червоного Китаю до ОН

Лондон. — З голосів ан-глійської преси, яка мерила свої відомості „добре поін-формованих джерел“, вихо-дить виразно, що в уряді прем'єра Черчила немає єд-ності в справі допущення червоного Китаю до Об'єд-наних Націй і що дальша ак-ція в цій справі може ще тільки поширити її поглиби-ти ці розбіжності. Місцевий „Дейлі Експрес“ лорда Ві-вербрука твердить, що групу, літкою З'єдинених Держав.

Америка продовжуватиме атомові проби на Пацифіку

Об'єднані Нації. — Уряд З'єдинених Держав повідо-мив Об'єднані Нації, що він продовжуватиме на адмініс-тративних Америкою тихо-океанських островах випро-бування атомової зброї, до-даючи, що будуть пороблені заходи для дальшої безпеки островів.

Світ „ковзається на господарському льоді“ — твердить Гаммершїлд

Женева. — Генеральний секретар Об'єднаних Націй, Даг Гаммершїлд, промовляю-чи на сесії Економічної і Со-ціальної Ради Об'єднаних Націй, перестерігав, що світ „ковзається на господарсь-кому льоді“ і це у великій мі-рі є причиною політичної не-стабільності. Цю „ковзану“ до-бачусь генеральний сек-ретар ОН у великій нері-вномірності в господарському положенні та розвитку по-одиноких країн, у висліді чо-го „бідні“ ще більше бідні-ють“. Твердження Гаммер-шїлда були несподіваною для делегатів, які в більшос-ті звів чили твердження, що господарське положення в світі минулого року було найбільш збалансоване після другої світової війни.

В СВІТІ

- Уніформи для учнів серед-ніх та нижчих шкіл заводять у Советському Союзі — повідо-млює советське міністерство торгівлі. Вони будуть сталево-сірого кольору і матимуть „золоті“ гудзики та інші відзнаки. Уніформи з обо в'язуватимуть насамперед у школах Москви і Ленінграду, але можна прип-ускати, що будуть поширені а на інші міста.
- Понад 60,000 німецьких протестантів зі східної і захід-ної частин Німеччини відбува-ють своє зібрання в Ляйпцігу, в советській зоні. Це є шосте зібрання від часу війни і пер-ше в советській зоні.
- „Час не дозріє“ на зміну календаря. До такого переко-нання прийшла більшість деле-гатів на теперішній сесії Госо-дарської і Соціальної Ради ОН в Женеві, і тому справа зміни календаря буде, правдоподібно, відложена. Проти зміни кале-ндаря висловився також Вати-кан.
- Комуністичний уряд Схід-ної Німеччини проголосив, що „вироби“ до парламенту цієї „народної республіки“ відбу-дуться 17-го жовтня ц. р.
- Дві конференції в справах опіки і праці для сліпих відбу-дуться цього літа в Парижі під наглядом ЮНЕСКО.
- Уряд Австрії повідомив провідників світового ядві-дства, що він не зможе тепер ви-давати будь-які нові пропові-данні для поводження ядві-дських претесей за їхні терпи-ни під час війни. Переговори в цій справі почалися 1-го черв-ня. Відшкодування від Австрії домагається приблизно 150,000 жидів.
- Агенти італійської контр-розвідки продовжують облау-ва членів шпигунської сітки, які намагалися продати більшови-кам тасми військові документи НАТО. Між досі заарештовани-ми один високий урядовець мі-ністерства промислу і торгівлі,

СВОБОДА

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class mail Matter at the Post Office of Jersey City N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріали.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ПРОБЛЕМА МОРАЛІ

Генеральна Асамблея Об'єднаних Націй, яка зійдеться на черговій нараді 21 вересня, обговорюватиме важливу справу допущення червоного Китаю до Об'єднаних Націй, а тим самим і усунення з цієї міжнародної установи представника націоналістичного Китаю, уряд якого знаходиться на Формозі. Яка це складна проблема, можна бачити вже хоч би з того, що якраз вона була головною причиною розколу Чергової та Ідери до Вашингтону на "фамільну розмову". В Англії, як уряд, так і обидві партії, з не тільки з дипломатичне визнання червоного Китаю та нав'язання з ним тісних торговельних зв'язків, але й до допущення його до Об'єднаних Націй. Зав'язує з'єднання Держави ця справа маєть якраз напівки.

Як вірять тому, що пишуть політичні коментатори, які мають змогу довідатися про вашингтонські наради дещо більше від того, що було офіційно проголошено, Черчил, особисто, був за відкидання цієї справи, поки уряд червоного Китаю не "очиститься" і не доведе ділами, що буде берегти цілей та принципів Об'єднаних Націй. Зате Іден, виявляючи у Вашингтоні волю британського народу та постанова уряду, стояв при тому, що червоний Китай повинен бути допущений вже цього року до Об'єднаних Націй. Так поставилися у Вашингтоні до цієї проблеми два найвищі політичні речники Англії, один особисто, а другий урядово. Це справжній зразок високої дипломатії, яку не так легко збагнути, коли хочемо передбачити, чим воно покінчиться на терені Об'єднаних Націй. Бо, з одного боку, є "нерозривна дружба" між Великою Британією та З'єднаними Державами, а з другого — два різні становища в одній з найважливіших світових справ.

Проблема визнання червоного Китаю та допущення його до Об'єднаних Націй стала в ЗДА особливо драматичною з того моменту, коли її зв'язано з другою, ще важливішою проблемою, себто питанням дальшої приналежності Америки до ООН на випадок перемоги Пейнінгу. Це не жарт, коли провідник більшості в Сенаті, сенатор Вільям Ф. Новак, республіканець з Каліфорнії, заявив, що, на випадок допущення червоного Китаю до ООН, він зрештеш з свого становища в Сенаті й буде всіма способами вести пропаганду за те, щоб ЗДА покинули Об'єднані Нації. А він не сам у Конгресі, що так думає. В Сенаті з абсолютною більшістю, з республіканців і демократів, яка є за сенатську прокламацію у такому самому сенсі. В Палаті Репрезентантів іде така сама акція. До того республіканці переконані, що ця проблема буде чи не найважливішою у виборів цієї осені і що виборці будуть вимагати від кандидатів ясною відповіді, якої вони в цій справі думки та як будуть голосувати в Конгресі.

Президент Айсенавер та секретар станції Доллес очевидно, також проти допущення червоного Китаю до Об'єднаних Націй. Але є вони теж і за те, щоб Конгрес та Республіканська партія не загрожували у цій справі задалеко. Під тим треба розуміти погрозу виступу ЗДА з ООН, видану в формі сенатської резолюції, як це пропонується. Америка закидає червоному Китаю, подібно, як і Москві, варварське вигублення багатьох мільйонів невинних людей. Червоний Китай з теж агресором у Кореї, де згинуло чимало американських воїнів. Як же ж можна ООН нагороджувати того роду режим і, замість карати як агресора, це й приймає його в члені? Так думають в Америці. Це знає добре Черчил і тому він "особисто" заявив за те, щоб цієї справи "не нагнати" і вимагати від Пейнінгу, щоб "очистився" зі злочинів.

Теперішній сенат ЗДА, звернений проти китайського червоного режиму, це здорова реакція на промахи американської закордонної політики щодо Китаю, які дали змогу червоному режимові закріпитися. Так треба розуміти виступи віце-президента Ніксона проти політики буржуазного секретаря Агнеса, якого він бере у вину за те, що він у Кореї та катастрофу в Індокитаї. Це все мали б бути наслідки потурання червоному Пейнінгу. Так, чи ні, але помилки були, і тому саме Америка реагує тепер так гостро проти допущення червоного Китаю до Об'єднаних Націй. Цей її опір може спричинитися до того, що справа допущення червоного Китаю до ООН може бути знову відложена, хоч це сумнівно. Проте не буде в нікого сумніву хоч щодо того, що ЗДА обстоювали, майже єдині з великих потуг, моральні засади Об'єднаних Націй бодей тоді, коли могли допустити до Об'єднаних Націй ще одного злочинця, бо пршим був і с Кремль.

Незадовільне виховання

Коли українська спільнота в Америці висловлює невдоволення з приводу положення чи становища української шкільної й виховної справи у своєму лоні, то вона може знайти полеміку в цій турботі у невдоволенні усієї американської спільноти з її шкільної системи. Що більше, ця система не тільки не краща, але погіршується, як це ствердили провідні виховники, що промовляли на відкритті здвику Крайового Товариства, яке своє організацією охоплює всі стейти. На здвиг в нью-йоркській залі Медисон Сквер Гарден було 20,000 учителів і виховників, які, поділившись на 18 секцій, почали розробляти різноманітні виховні питання на окремих зібраннях, щоб наприкінці наради скласти звіт на пленум. У цьому загальному здвигі взяли участь різні споріднені виховні товариства та організації і тому це зібрання треба вважати репрезентативним зібранням цілої Америки у всіх виховних ділянках.

Екзекутивний секретар Товариства, д-р Вільям Дж. Кар, промовляючи на відкритті наради, ствердив, що виховна система в ЗДА має стільки недочетів, що стейтві й місцеві чинники не всілякі зарадити, і тому треба докласти всіх можливих зусиль, щоб зняти федеральний уряд до цієї справи. Однак, тільки найбільш героїчні, негачні й енергійні дії на кожному рівні уряду можуть припинити залямання виховної праці, — остерігав д-р Кар.

Найважливіша загроза походить з недостатку учительських сил, каже звіт Виховного Товариства, розданий на конференції. Кожного року Америка потребує принаймні 125,000 нових учителів чи вчителів, а їх немає. Крім того, не зважаючи на щедру дотацію місських управ, шкільних будинків не вистачає, щоб приймати свіжий шкільний доріст. Ця нестача така, дошкулююча, що в наступному шкільному році мільйон дітей зможе користуватися з шкільних тільки під дахом, а другий мільйон буде приміщений у переповнені шкільні зали. Впродовж найближчого десятиріччя треба передбачати приріст у розмірі мільйона з чвертю дітей кожного року, а такий стан вимагає організування нової класи кожної чверть години упродовж 365 днів в році.

Минулого місяця, сказано в звіті, Конгрес ухвалив федеральну допомогу для побудови оборонних шляхів, однак нестача допомоги школам більше пошкодило обороні країни, ніж нестача шестишкільних шляхів. Спіраючись на такому звіті, промовці звертали увагу вчителів і виховників, що Конгрес ухвалив те, чого вимагає від нього населення країни, а такий стан вимагає організування нової класи кожної чверть години упродовж 365 днів в році.

На окремому зібранні Крайового Товариства Батьків і Вчителів стверджено, що багато виховних проблем можна б розв'язати краще, якщо б батькам призначили у вихованні дітей важливішу роль, ніж вони мають тепер. Пані Нютон П. Лінар дораджувала усунути різницю між фаховими й нефаховими виховниками, якщо йде про вирішення питань шкільних недочетів.

Ця промовниця, як застерігала, трапляла в саме ядро виховної проблеми, і цю справу варто було б передискутувати на публічних зібраннях учителів і батьків — навіть серед нашої вузької спільноти.

Цікаве, що на відкритті зібрання Крайового Товариства з'явився секретар Об'єднаних Націй, який закликав американських виховників підтримати змагання ООН в освідженні міжнародного студентства для зрозуміння виховних проблем інших народів, їх історії, їх невад або успіхів.

З нагоди здвигу американських виховників д-р Вільям Дж. Кар, суперінтендент нью-йоркських шкіл, відбув наради з представниками преси в готелі "Статлер", де відбувся живий обмін думок між представниками шкільництва й представниками Товариства Виховних Письменників. Обидві сторони обговорювали виховні програми, зростаючий приплив нового шкільного дорісту, потреби більших витрат для шкілярів і кращого вчительського персоналу. На конференції стерлися два погляди, а саме: один — що треба змагати до "поступового виховання"; другий — що безупинний дискусій над "поступовим вихованням" припиняють виконання наміченої програми і створюють відносини, при яких не можна знайти осіб, що були б відповідальні за недовідання чи недомогання у виховних справах. Остаточо виховники переконали зібраних письменників, що треба створити масові засоби для виховання, такі, як часописи, радіо і аудіо, які телевізійні покази, які повинні стати на позитивних становищах, а не задовольняти реструванню злих сторін і поданням змісту виготовлених на різних зібраннях промов. На думку виховників, письменники можуть надавати свої спостереження та записки, які згодом стануть публічною власністю. "Люди навчилися читати й писати, однак не навчилися того, що саме мають читати й писати". З того пішла "бульбур" заїдає смаку, яка часом стає гіршою, ніж неграмотність.

Редатор бостонського "Морітара", Ернст Д. Кангам, що додає, що "хвиля обурення проти інтелектуалізму, яку саме тепер можна зазначити в пресі, походить хоча б з браку масового виховання. Тому виховники й преса повинні далеко глибше втручатися в моральні й громадянські цінності, а це запобіжить дальшому обнижжуванню виховних чинників і заведе теперішню чи майбутню пошкоджену на здоров'я пашу".

На минулому місяці, сказано в звіті, Конгрес ухвалив федеральну допомогу для побудови оборонних шляхів, однак нестача допомоги школам більше пошкодило обороні країни, ніж нестача шестишкільних шляхів. Спіраючись на такому звіті, промовці звертали увагу вчителів і виховників, що Конгрес ухвалив те, чого вимагає від нього населення країни, а такий стан вимагає організування нової класи кожної чверть години упродовж 365 днів в році.

Цікаве, що на відкритті зібрання Крайового Товариства з'явився секретар Об'єднаних Націй, який закликав американських виховників підтримати змагання ООН в освідженні міжнародного студентства для зрозуміння виховних проблем інших народів, їх історії, їх невад або успіхів.

Дві сторони медалі

Виспів червня місяця на Тушинському летовищі під Москвою відбулася найбільша за весь час існування союської влади авіаційна парада. Перед кремлівськими верховодами, членами дипломатичного корпусу і сотнями тисяч совєтських громадян демонстровано бойову потужність повітряних сил Совєтського Союзу.

Видовище, як повідомляли кореспонденти американських газет, справді було imponante. Шістьнадцять літаків пронесли над летовищем шістьнадцять прапорів союзних республік, як "символ нерушимого дружби народів ССР". 76 летунів крилами своїми машини накреслили в небі слова: "Слава КПСС!" Майстри найвищої пілотажу показували карколомні трюки з "мертвими петлями". Масивні з'єднання бомбардувальників, штурмовиків, розвідників закрили собою небо від очей глядачів. Нарешті присутнім на параді показали блискавичну висадку на землю з гелікоптерів, вертольотів артилерійської механізованої батареї і ще одне диво-дивне — літак з рухомими площинами, що летів, немов журавель, вимахуючи крилами.

З промов і статей з приводу цієї паради доводилося, що це й не парад чудеса. Головний маршал совєтської авіації А. Новіков, що вперше з'явився на людях після трьох років тасмичного ув'язнення, — заявив в "Ізвестіях", що перший літак збудував у 1882 році російський на прізвище А. Можайський. Ще в 1754 р. — сказав маршал — учений Ломоносов побудував гелікоптер. Росіяни створили основи сучасної аеродинаміки. Перші моторизовані літаки сконструювали "також вони". Вті, як ж таки перші розробили тактику повітряного бою і основи вищого пілотажу. Ніхто інший як Болховітов, "русский человек", вперше полетів на реактивному літаку. "Ні один німецький, французький чи англійський реактивний літак не працював, як реактивний літак". А в 1939 р. — сказав він — СССР зробив перше місце в світі авіаційних рекордів.

Про всі ці несамоовиті ослги росіяні розповіли вупісний з торми маршал дуже докладно. Щоправда, він нічого не сказав про жалюгідну роль совєтського летунства в останній війні, хоч це зовсім не с секретом. Адже мільйони воїнів совєтських армій і все населення прифронтових районів бачили й знали, що "найпотужніша в світі авіація", на розбудову якої влада здирала з них гроші протягом 25 років, — зазнала тоді найганебнішої поразки. Тоді "стадінські соколи", як наполохали шуліки, або зовсім не показували в небі, або літали, як казали тоді, позакруженими, унікаючи зустрічі з "мессершміттами".

Однак, справа не в тому. Що було — загалом. Тепер, після війни, каже совєтський маршал, летунство розбудовано до нечуваних розмірів. В останніх трьох роках продукцію літаків доведено до 40,000 одиниць на рік. І от тепер, мовляв, напардував совєтська авіація — найсильніша в світі. А доказом цього є парада на Тушинському летовищі.

Оце задання — переконати своє населення і чужинців дипломатів, що совєтська авіація, а з нею і весь СССР найсильніша у світі держава, і поставив собі Кремль, впорядковуючи бучне святкування Дня Повітряної Флоти СССР.

Але це є лише одна сторона медалі. Друга виглядає інакше. Вікні цього ж таки червня (точна дата невідома) відбувся Пленум Центрального Комітету КПСС, який підсумував результати щорічної весняної сесії і визначив напрямки у підготовці до збирання нового врожаю.

В інформаційному повідомленні про цей партійний пленум, що займає повні чотири сторінки "Правди", вже не чути ні гуркоту літаків, що випливають в небо великі слова, не видно й гелікоптерів, вертольотів, що вискакують зі свого нутра гармати разом із обслугою. Тут — тільки сухі цифри і сухі факти, що їх годі похвалити "вищим пілотажем" і що свідчать про катастрофічний стан у господарстві совєтського союдарства. І всеохоплюючі нагайання — Кремль — вже не згадує про солідні обсяги Меленкова в найближчому часі забезпечити населення достатком харчів, шукати способів, як з тої перманентної кризи в колгоспнорадгоспній системі вилізти.

Як виходить з повідомлення ЦК КПСС, підсумки весняної сесії про Совєтському Союзу гірше, як погані. Цілий ряд республік "не забезпечили виконання плану савищного вищого пілотажу". Отже, просто кажучи, залишено лежати облого величезні простори землі, віддавши їх на поталу бур'янам. Значна частина тракторів у розвалі, реактивні літаки не працюють, бо бракувало або трактористів, або дальнього, щоб пустити ці машини в рух. Пленум звертає особливу увагу партійних організацій на "необхідність значно поліпшити роботу машинно-тракторних станцій", технічний провід яких не справляється з своїми основними завданнями. А це обурюється пленум проти постачальних і кооперативних організацій, які "сповесично не розгортали торгівлі та не забезпечили побутовим об'єктам збуванням робітників, службовців і фахівців радгоспів і МТС". Зрозуміло мовою говорячи, це значить, що в упрівах МТС і радгоспів — розгараді, а в кооперативах — порожні полиці.

Цікава річ: у широчезному інформаційному повідомленні ЦК КПСС ані словом не згадується про головний парктійного туза — Нікіту Хрущова, що є рівночасно і керівником усіх міністерств, які видають різніми галузями сільського господарства.

Пленум ЦК КПСС присвятив до нечуваних розмірів. В останніх трьох роках продукцію літаків доведено до 40,000 одиниць на рік. І от тепер, мовляв, напардував совєтська авіація — найсильніша в світі. А доказом цього є парада на Тушинському летовищі.

Виспів червня місяця на Тушинському летовищі під Москвою відбулася найбільша за весь час існування союської влади авіаційна парада. Перед кремлівськими верховодами, членами дипломатичного корпусу і сотнями тисяч совєтських громадян демонстровано бойову потужність повітряних сил Совєтського Союзу.

Р. Долішський, полк.

Голова В-тва к. воєлик 1 УД УНА в ЗДА

БРОДИ

У гарячі липневі дні 1944 року Українська Дивізія збрала перший, кривавий бій з московсько-комуністичним окупантом на відтинку Броди-Золочів в обороні рідних земель.

Чимало висловлено та написано думок про цей бій та про Дивізію взагалі. Чимало гіркого та несправедливого було в оцінці цих подій та в поступованні супроти тих, що мали лише один шанс — перемогти або згинувти в обороні рідної землі. Коли ходять про нашу еміграцію, то не бракувало й таких, що ще вчора кричали "осанна", а після прогрі "розпін". Треба було чимало часу, щоб з його перспективи створити правильну оцінку цих важких, несприятливих історичних днів. Прекрасну сентенцію в цьому відношенні висловив письменник Ю. Яновський у романі "Чотири паблі": "Коли ми переживемо — нас потім прославлять і додату нам ще чужі слави і піднесуть на цитах утору для всіх прийдешніх поколінь. Коли нас переможуть — нічого нам не чекати ні тепер, ні потім, — від нас і нашу славу відберуть, розтопчуть нашу честоту, сміливість, заплятуть нашу мету і наші очі. Можна або перемогти або умерти".

Коли ходять про рідні землі, то там же й сьогодні ллють тихі сльози матері за синами, яких благословляли на нерівний бій "за рідний край, за стрілецький звичай" і яких може вже ніколи не побачати, а могли й не знайти. Ллють "потайки" тихі сльози за тисячі тих, що завзято відстоювали рідні землі в рядах славетної УПА.

Хто йшов до Дивізії? Йшли в першу чергу юнаки, що, виховані на історичних визвольних традиціях армій УНР та УГА, УСС і Закарпатської Січі, хотіли чесно продовжувати чин своїх батьків, вписаний в історію під назвами: бій під Крутами, бій за Київ, два Зимові Походи, Майдан, Лисеня, Базар і т. д. Йшла зріла молодь, що пройшла школу революційного підпілля у боротьбі за свою державність під кличем: "Здобудеш державу свою, або згинеш в боротьбі за неї". Йшли поважні батьки численних родин, нерідко з дітьми, а то й трьома синами, що мали будь-який військовий досвід. Йшли спокійні, усміхнені визвольні воїни, що били "буржуазних" Базаров, Майданов, Лісеню, да Закарпатів, да молоді, але вже загартовані в боях члени ДУН.

Хто жинив у всьому цьому? ЦК КПСС? Хрущов? Меленков? Ні, жинив в цьому — сказано в повідомленні пленуму — міністерства автомобільного, тракторного і сільськогосподарського машинобудування, міністерство радгоспів і міністерство сільського господарства, жинив лісові парктійні організації, жинив управління радгоспів і колгоспів. Наостанку згадується в інформаційному повідомленні про таку "дрібничку" — про те, що партійні організації мусять подбати за "всім мирне піднесення трудової активності колгоспників, скріплення трудової дисципліни і підвищення видатності праці в колгоспах і радгоспах".

Що це значить? А це значить, що це нестача народити тракторів та інших машин, щоб "процвітали" соціалістичне сільське господарство. Це значить, що народ не повірив у "золоту грамоту" Меленкова, яку він оголосив був після смерті свого патрона, і на совєтську владу працювати не хоче.

І це є друга сторона медалі, що показує совєтську дійсність, але вже не на Тушинському параді біля Москви, а в убогому і трічі вислизкуваному московсько-більшовицьким режимом колгоспному селі, що є головним резервуаром, з якого черпає Москва солдатів — оборонців цього режиму.

В. С-ко

Може найкраще окреслення цієї справи дав англійський уряд, що через військово-комісню ген. Меленку спеціально досліджував на протязі місяця в Італії, після капітуляції, історію організації Дивізії. — "З усіх лях у другій світовій війні, українці вибрали найменше лихо".

Про мету та ідейно-політичне настанвлення Дивізії надзвичайно влучне окреслення дав сенатор Дірсен з Лінкольна на "Св'яті Зброві", що його зорганізувала минулого року станція Братства: "Смільно може заявити, що Перша Українська Дивізія боролася за те саме, за що б'ються наші воїни в Кореї". — Нарешті, авторитетна заява през. Айсенавера в його листі-відповіді до Братства у зв'язку з привітом в день обрання його президентом: "Я вповні розумію духовне настанвлення членів Вашого Братства, що завзято билася за високі ідеали свободи і незалежності з ворогом, який загрозив сьогодні цілому світові. В час виконання своїх обов'язків я старатимуся сприяти осягненню цих ідеалів, за які Ви і Ваш народ боролися в цілому світі".

Мало кому відомо, що, за кілька місяців до виходу Дивізії, сказав: "Я запіну (Закінчення на стор. 3-й)

— Табу апало! Боги — брехуні!... Зараз же пішли валити ідолів, руйнувати капіща. Найвищий жрець — сам особисто допомагав нищити своїх богів.

Але був і спротив збору деяких вождів, що встали на захист "збездечених богів". Була й недовга "домашня війна", в якій королева особисто командувала військом і перемогла.

Народ побачив, що старі боги — безсилі, і впали на завідані.

Сталася невідана річ: релігійні гавайці залишилися без релігії. Вважали, це тривало не довго.

(Закінчення на стор. 4-й).

АВСТРАЛІЙСЬКІ ЛИСТИ

III. Гаваї

(8)

В кінці 1819 р. прихилили на Гаваї перші місіонери — протестанти з Бостону й відразу розпочали свою працю від абетки. Не пішли "утротою дорогою", не хотіли прищеплювати гавайцям трудно для них англійську мову. Створили гавайську абетку в латинській транскрипції. Вже по двох роках — 7 січня 1822 р. відбулася велика уродість: в присутності короля видрукувано першу книжечку на 8 сторінок — підручник гавайської мови. Три роки пізніше видрукувано 70,000 примірників книжок і брошур, разом 1,250,000 сторінок.

Гавайська абетка розпочала нову добу в житті гавайського народу. Доба відокремлення, першого існування скінчалася. За абеткою пішли школи. Король, вожді всіх племен, знатні громадяни сідують на шкільну лавку, і починається шкільна наука. Король видає декрет, щоб усі піддані обов'язково училися в школах. Гаваї перетворюються в невідому в світі "шкільну країну". В 1829 році у 700 школах вчилися 45,000 людей, а в 1832 р. в 1100 школах — понад 50,000! Майже половина гавайців тоді вчилися в школах.

Ці школи не були подібні до сучасних, — бракувало вчителів, наука відбувалася нерегулярно, більшість учнів були дорослі. Але народ лавою ішов до школи. Чому?

Причин було багато: передусім така була воля й наказ вождів племен. Люди хотіли опанувати "магічну науку", яка, в їх уві, дала б можливість жити без тяжкої праці. Слухалися місіонерів, до яких мали велике довіря. Була й цікавість, притаманна всім первісним людям, а головне, вражала всіх "чужа" наука писання — на папері висловлювати свої думки. — Як може папір говорити? — дивувалися гавайці. Вірили, що кожна просьба, написана на папері й віддана чужинцеві, буде сповнена.

Шкільною наукою гавайці так захопилися, що майже цілком залишили — бодей на деякий час — свою звичайну, буденну працю в хаті, в полі, на городі.

Прийшло до релігійної революції. Гаваїці були релігійним народом. Вірили в своїх численних богів, що керували людським життям і вимагали часом людських жертв. Приносилось в жертву богам, звичайно, перших полонених, а як заходила потреба "принести людську жертву", а не було ані полонених, ані

в'язнів, тоді "вибирали" для цього звичайних людей. Кожна чинність починалася релігійною церемонією, наприклад, будова хати. Жерці становили найбільш впливову верству, а верховний жрець мав владу не меншу від королівської. Богами були встановлені табу (або — капу), — жорстокі закони, що забороняли під карою смерті стояти звичайній людині близько вождів або жерців, доторкатися їх одягу, посягати на їх землі. Але найбільше кривдило табу жінок, яким заборонялось їсти разом з чоловіками, так, що в хатах були окремі ідеальні для жінок. Табу забороняло жінкам їсти свинину, банани, кокосові горіхи, деякі сорти риби. Смерть або тяжке каліцтво було карою; місіонери зустрічали багато дівчат, опосередкованих на одне око, "бо ми з'їли банана" — пояснювали вони своє каліцтво.

Висше вже згадувалося про короля Камагамега Великого (+ 1819 р.), що об'єднав окремі племена й заснував Гаваїське королівство. За його панування кораблі "білих людей" почали відвідувати Гаваї. Він очолював навізаву контакт з білими, наполегливо вчився від них, слухав їхніх порад і впроваджував їх в життя. Вислав кілька молодих людей до ЗДА на науку, — мав бачити за своїх дорядників. Почав реформувати й релігійне життя: об'єднав табу, скасував кару смерті за деякі провини; заборонив людські жертви, які приносилися на інтенцію визволення короля, і заборонив приносити їх після своєї смерті, як то було звичайно. Це були перші кроки на шляху до релігійної революції.

Був він виймовою людиною. Видав знаменитий "закон розтороженого весла". Сталося це так. Якось він зобачив на березі кілька рибалок і захотів їх узяти в полон. Погнався за ними й загрозив їм веслом, один з рибалок скористав з цього й вдарив його веслом, як розторожив. Минув час, рибалку звільнив, привели до короля, сподіваючись для винного смерті. Але Камагамега... нагородив його клаптем поля

● HELP WANTED—COUPLE ●

ПОДРУЖЖЯ СЕРЕДНІЙ ВІК
Станія на місці, велика приватна кімната, Т.В. і лавічка. Заряд домом, варення, модерні електричні прилади. Заряд землі, Handman, дозвіл їзди, \$75 тижнево. Знання англ. мови. Пишіть:
Box Ju. 1, Room 830, 11 W. 42, N.Y.C.

● ПРАЦЯ ●

МАЛОПІСНИК НАПИСІВ
з досвідом до букв.
Стала праця.
Тел. CY 2-4960

● НАДЗВИЧАЙНА НАГОДА ●

Дві сталі посуди на цілий рік в пов. Worcester, Mass., для амбітних тисро думачих мужичин. На початок мусять бути здволені з \$100.00 і більше в тиждень, на будуче підписки. Під час науки заплачено за утримання. Досвід неконечний. Використовують першостево мають жінки, які утримують родину. Потрібне добре авто. "Referrals" дає дуже добре казінки. Терен такий, що кожного вечора ви вдома. Одержуєте задоволення від власних ділових "Evergreen", рожі і т.д. Повний вишкіл в тій ділянці. Будете працювати з найбільшою школою на схід від ріки Hudson. За особистою умовою пишть:
THE BURR NURSERIES
MANCHESTER, CONN.

● ПРАЦЯ ●

HELP WANTED—FEMALE
ДОГЛЯДАЧКИ ХВОРИХ
з дозволом (licensed) і практикою до дому для старших віком.
Phone: Ne 2-2804

ДОГЛЯДАЧКИ ХВОРИХ
Рестр., загальн. персонал. служба. Чувальні зміни, 5 дн. в тижд. Чудові мешкання. Присм. Westchester громада. Тел. 600 abn. 1111.
White Plains Hospital, White Plains, N. Y.
Phone White Plains 9-4500

ПРИВАРИЛЬНИЦЯ
до пансіону. Станія на місці або ні. Кімнати для мужа та дітей.
Добра платня, стала праця. Тел. по 12 A.M.
CH 2-9607

Fingerwaver-Manicurist
Досвідчена у всіх ділянках свого фаху. Повний або частинний час. Висока платня. Присмні умови праці. (Air conditioned).
Marguerite V. Hairstylists, 138 19A Queens Blvd., Jamaica, L. I.
Phone AX 7-7997

ФРИЗЕРКА
Досвідчена у всіх ділянках свого фаху. Стала праця. \$45 на початок. Присмні умови праці. Голостіть:
James Beauty Salon, 2403 — 86 St., Brooklyn, N. Y.
Phone CO 6-9341

Повідомляємо, що ціна оголошення величини 1 ліча через 1 коловку виносить \$1.40. Простіть належність (відповідно до величини оголошення) переслати разом з текстом.
Адміністрація "Свобода".

НАЙНОВІШІ ВИДАННЯ СУРМИ

1. МУЗИКА: Квіточки з України, Сліди, з додатком Українська Думка Присовського, Українська Шумка Зентарського, Сонце низенько, композиція Заремби, з додатком ГУЦУЛКА КСЕНЯ — танго Я. Варинча. Все за \$1.50
 2. Музика до снів Шевченка, різних композиторів 32 пісень, соля з аккомпаніментом піанно \$2.00
 3. Альбом 201 Українських Народних Пісень зі словами і з аккомп. піанно з додатком Тихоненський Вечір Стеценка і дует — Де ти бродив моя доле — Кривошицького. Все за \$2.50
 4. КНИЖКИ: ЦАРІВНА, переклад Кобилевича, літературне видання, в твердій оправі, обкладинка слонов'ячої кістки \$3.00
 5. ВОЛЯ І УСПІХ: О. Марденна, нове видання на добрих білих папері, обкладинка Я. Гінздовського. Ціна \$1.00 (Хто зараз замовить дістане це в додатку брошуру "ЯК ОСЯГНУТИ УСПІХ")
- Книжка "Воля і Успіх" повинна знаходитись у кожного. Читати її навіть кілька разів, все там найдетись щось добре. Читати в дома, в парку, в дорозі до праці і до дому. В кожну вільну хвилину.
- SURMA BOOK & MUSIC CO.**
11 East 7th Street, New York 3, N. Y.

НАЙБІЛЬШИЙ ВИБІР ТОВАРІВ НА ЛІТО
DUNLEY HAT SHOP
14 SAINT MARK'S PLACE, NEW YORK CITY
(Іст 8 вул., між 2-3 Евено.)

мас на складі великий вибір нових солон'яних та імпортних капелюхів від \$1.94 та більше. Пригадуємо, що у нашому відділі МУЖЕЖЬКОЇ ГАЛИН-ТЕРПІ першої якості правдиві лані сорочки з короткими рукавами, знаної марки "Jayson" від \$1.29 агору. Всі сорочки гарантовані в праці. У великому виборі також: дощовики, парасолі, краватки, шарпетки, паски, купальні одяги і т.п.

Простіть зайти і переконайтесь про високу якість матеріалу та низьку фабричну ціну. — Говоримо по-українськи.

Слухайте наші оголошення по радіо-програми п. Мельника кожної неділі між 7-8 год. рано на хвилі 1480, (станція WHOM).

Отворено щоденно до 8:30 веч., в п'ятницю і суботи до 10:00.

DUNLEY HAT SHOP
14 SAINT MARK'S PLACE (Іст 8 вул. Bet. 2—3 Ave.) NEW YORK, N. Y.

11 East 7th Street, New York 3, N. Y.

● MISCELLANEOUS ●

ЩЕ ПРО СПОРТОВУ ЦЕНТРАЛЮ
Після закінчення турніру в Філадельфії в дні 19 і 20 червня п. р. представники клубів Північного Сходу і закартавали особни зійшлися і вибрали комітет з пп. Свен Тейлор (Стріла), голова, І. Хамулін (Сік), О. Кларк (Сік) і Р. Лисак (VCC), що має приготувати склади представників клубів і дівчат для остаточного експліана основних зборів нашої централі. Звичайно, що комітет має приготувати основні матеріали для праці ширших сходів.

Мусимо заспокоїти наших спортивних друзів на Півночі і Канаді, що всю нашу роботу робимо на терені та в рамках тільки Північного Сходу і не масмо найменшого бажання — "накидуватись" іншим зонам, про що вже побованав дехто з Півночі. Однак, ми віримо, що подібна самоорганізація на-ступити на Півночі і тоді ми створимо загальну централю, залишаючи її форми, найбільш придатні для практичної роботи. Так, що спортивні друзі з Півночі нехай відкривають наші листи (напевно з прохан-ням поради, дискусій, пропозицій) без підозріння, що там криється ще один "трик" Північного Сходу.

Р. Моко.

● АВСТРАЛІЙСЬКІ ЛІСТІ ●

(Закінчення зі стор. 2)

чизі на фронт. Сталін, при-йїдїс нагоди промовляючи в Же в 1824 р. всі почли на чолі з королевою приймають хрищення. Місіонери стають порядниками королів, допомагають організувати життя на новий лад. Впливають на законодавство. Видаються декрети, просякнуті гуманізм, християнським духом. Починається "перевиховання" на-роду. Згодом християнство стає ніби державною релі-гією гавайського королівства. Наслідки хутко виступа-ють: вже в 1840 р. король зрікається своєї абсолютної влади і впроваджує виборну законодавчу палату, встанов-лює найвищий суд. Робить це, як зауважують історики, цілком добровільно, без жад-ного натиску збоку "опіку-чих" держав чи власного громадянства.

В тій першій писаній кон-ституції Гавайського Коро-лівства читаємо: „Вог ство-рив людей з одної крові, щоб у згоді й благословен-стві мешкали на землі. Бог обдарував рівними правами всіх людей і всіх вождів на землі. Всі люди й вожді ма-ють однакові права — життя, свободи, праці їх рук й твор-чості їх розуму“.

Гаваї стали сучасною, кон-ституційною державою. Ці-лий світ визнає нову суверен-ну державу на Паціфіку...

Але одночасно починають нагромаджуватись перед нею труднощі зовсім іншого ха-рактеру. Гаваї стають тере-ном міжнародної експліації. Бо Паціфік перестав бути дале-ким, відосоленим океаном. Гавайське королівство не довго існує...

ГЕОГРАФІЯ УКРАЇНИ
Проф. М. ДОЛІНЬСЬКОГО
Замовляти в „Свободі“.
ЦІНА \$1:50
"СВОБОДА"
P. O. Box 346, Jersey City, N. J.

● МАНА ●

Цікава повість з життя під-советської інтелігенції!
ЦІНА \$1.50
Замовляти в книгарні „Свободи“ на адресу:
"СВОБОДА"
P. O. BOX 346, JERSEY CITY 3, N. J.

Масно на випродажі купити: каміні і лісові мішки і со-болі. Дешеві ціни. Виховую на замовлення елегантні фу-тра, з найкращого гатунку шовку. Переробляємо всі фу-тра за найвищими фа-сонами. Приймаємо до пе-реховування на літній сезон. Доставка на місце.

Wujkiw & Kopiec, Inc.
Mfg. FURRIERS
111 E. 7th ST., N.Y. 9, N. Y.
Tel.: SPring 7-8710

● LOTS FOR SALE ●

Dongan Hills — Staten Island
311 Liberty Ave.
100x100, 4 площі. Всі місця у-догніджені. Знамените положен-ня, щоб збудувати чудовий дім.
Тел. власника:
DO 6-0938

● BUSINESS OPPORTUNITY ●

VALET
Добра продаж на провінції. Висо-несове положення в Cambridge. Дім-готель. Можна поліпшити умов. життя. Бизнес легко по-більшити. Можливий вишкіл на 3 роки. Власник продас по ду-же умір. ціні.
Питайте за Valet, TR 3-8800

Lake Ronkonkoma, L. I.
Вийди або продаж.
Вара, Ресторан, 8-кімн. апарта-менти. Добра пропозиція. Мусить продати з стратегією.
Mr. Foffe, Gedney 9-8923
або Ronkonkoma 9-8568
від 10-12 апол.
Ju-6-A, Rm 830, 11 W 42 St. NYC

● MISCELLANEOUS ●

Sealco — АЛЮМІНІОВІ комбіновані, охоронні і сіткові ВІКНА! \$12.95. — Кожний розмір 40x80. На бажання, за-інсталиємо. — Телефонуйте тепер. — Безплатний показ. Ключте адесн чи ввечорами: PL 4-9329. — Силати. Виставою зала відкрити ввечорами до 9 год.

APEX INSULATORS, Inc.
1472 E. SECOND STREET, PLAINFIELD, N. J.

● A U T O ●

ДОБРЕ КУПИНО — ЗАВЖДИ ГАРАНТІЯ НЕУШКОДЖЕНІ УЖИВАЇ АВТА.
Питайте в кожний час за нашим шофером, а він поможе Вам вибрати. Без зобов'язань.
ВІДКРИТО 7 ДНІВ В ТИЖНІ, 9 до 10 P.M.
MARLENE MOTORS
1854 W. Front St., Plainfield (Where Plainfield Meets Dunellen)
PL 4-4300
Питайте за Anthony Falzarano, Mgr.

● REAL ESTATE ●

GARRISON-ON-THE-HUDSON:
Тільки 50 м. до міста, 85 акр. посілля, 5 домів, багато буди-нків, 2 потоки, теніс, басейн. Від-мають до парку, фару на від-починку або пансіон. Можна по-ділити. Помір. ціна. Пишіть за інформаціями. Brescon, 7 Harri-son St., N. Y. City. CAnal 6-7907.

ФАРМА—36 акр. управної зем-лі, чудовий панор. вид, потік, гарний старий фарм, дім з широкими дер. підлогами, коми-нок, 7 вел. кімнат, лавічка, гараж, стодала й інші. Відокрем. положення бл. голов. гаївею. \$32,000. WEIR REALTY Agency, Manasquan Realty Bldg., 191 Main St., Manasquan, N. J. Castle 3-0100.

CATSKILL MOUNTAINS
(Woodstock area) 5-кімн. містий дім, 9 заліснених акрів. Вл. се-ла, плавання і інші угодіщен-ня. Власник продас по д. умір. ціні. Тел.: GI 2-3905 (days) Sa 7-5260 (eve.) or Woodstock 2411

Stapleton — Staten Island
2-род. дім зі склепом. Зараз до-зволити. Гараж на 2 авто, олія, отримання, охор. вікна, веїсці-заслони, 75x150, город, овоч. де-рева. Вл. шкіль, склеп, комуні-кації. Помір. ціна. Відвідайте власника:
727 Van Duzer St., Stapleton, S. I.
Phone SA 7-0577

Незвичайна нагода на доскона-лий вклад грошей у Hudson Valley
Columbia Co. N. Y. 85 акр. фар-ма, 10 кімн. колон. дім, лавічка, ка і вигоди, гараж на 2 авто, магазин, новий курих на 1500 курей й бичи будинки, 3 крини-ці, став, 2 трактори (1 новий) з приладами, розсівач RG трак., м. знаряддя, 30 акр. саду, 35 ярин, городу і урощ. поля, 10 осос. лісу, около 700 дерев, а-луни, пісчєні, сливи, черешні, гру-ші, 4000 виногр., ягоди й інші. Тепер, фармер може залишити-ся на бажання. Золоте помід \$55,000 з стратегією \$25,000 вкл. зовню. Тел. Digby 4-1940 or week-ends Mount Vernon 7-6660. JU-6-C-Rm. 830, 11 W 42 St. NYC

Southbury, Conn.
5 акрів і дім. Williamsburgh archi-тектура, 6 кімнат, 1 1/2 лавічки, 2 коменки, олія, отвір, 1 1/2 по-вер. гараж на 2 авто. Електр., телефон. Викінчений в 1950 р. Svosset 6-2425 (L.I., N.Y.)
Пишіть
Ju-6-B, Rm 830, 11 W 42 St. NYC

ARLINGTON Ave.—RIVERDALE
Д. збудований з світл. цегли, відокремл., наріж. 1-род. дім. 6 кімн. плюс 2 кімн. підвал. 2 лаві. олія, отвір, олія, олія, міл. сітки, веїсці-заслони, 2 хо-лодильники, вироб. площа 51x 100. Д. мешк. ділянка. Влиз. шкіль, склепів і комул. Власник виїжджає, продас з стратегією дім і меблі Д. помір. ціна. Тел. влас-ніка після понеділка.
KI 3-2379

Howard Beach
6 1/2 кімн. дім, вікні, підвал, га-раж на 2 авто, 80x100, чуд. кра-вид, патіо, охорон. вікна, олія, отвір, догиди комунікації. Ма-лий завадок. Власник грїєме моргелі. Тел. цілий тиждень.
EN 2-4726

Lake Rogerson — New Jersey
(43 м. від S. I.) Посілля звер-нена до побережжя. 80x160, 5 кімн. дім. Умеблований. Лод-ка, включаючи алюмін. сапоє. Ціна тільки \$8,900.
Тел. власника
GI 7-8459

ELMONT — (ARGO)
Наріж, 6-кімн. дім, 1 1/2 лавічки, площі 87x96, 1 1/2 підвал. Вара й синк з зеркалами, теле-візія, алюм. охоронні вікна й двері, сітки, веїсці-заслони, патіо, тераса, гараж. Д. ділянка, бл. шкіль, склепів, комул. \$22,000.
Тел. власника FL 2-3315

DOBRА НАГОДА
Делікатесен бізнес; апарт. для покупки і екстра прихід з апар-таменту. Мал. податок. \$20,000. Власн. продає з 3-апарт. до-мом. Осібна площа. Без контро-лі ренту. \$35,000.
Mary V. Wourms
174 Columbia Ave., Jersey City
JO 5-9126

М'ЯСО, ЯРИНА, ГРОСЕРІЯ
Пов. виряд. Виз. положення і де-бре суєдство. 4 кімн. апарта-менти. Рент в апарте. 1 бізнес. Можна розв. бізнес. Власн. про-дас по д. умір. ціні. Тел. 6-8797.
НО 5-8797

Гросерія-молочарня.
Пиво-сода. Повний виряд. Виз-несове положення. 3 кім. поза-ду. Рент \$80 за апарте. 1 бізнес. Можна поліпшити умов. життя, бізнес легко побільшити. Добра нагода за помірковану ціну.
491 Ridgewood Ave., Brooklyn
Phone Taylor 7-0116

Cleaning & Tailoring
Повний новий виряд. Виз. по-ложення. Низький рент. Винайм. можна поліпшити умов. життя, легко розвинути. Власник про-дас по добру нагоду по умір. ціні з уваги на недугу.
Власник Sterling 8-5854

ГАЗОЛІНОВА СТАНЦІЯ
11,000 галлонів місячно. Добре бизн. положення. Можна поліп-шити умов. життя. Бизнес легко розвинути. Багато напавок. Власник продас по нагоду по дуже умір. ціні.
Тел. власника: ES 7-9553

STORE FOR RENT
Чудове положення для доброго бізнесу.
Крамляни до винайму при Jeri-cho Turnpike, Syosset, L. I. Нова. Досконале положення для биз-несу. Велич. бізнесу 20x60 ft. Оплатиться огл., щоб осудити. 4,000 нових збудованих домів.
Тел. SY 6-1403

● MISCELLANEOUS ●

Ужуйте ОЛІВН до найкращого автоматичного отримання дому.
ЗА ПОВНИМ ЗАДОВОЛЕННЯМ ВАШІХ ПОТРЕБ
ТЕЛЕФОНУЙТЕ Diamond 2-0144
H. H. VAN SAUN, Inc.
KOKC * ОЛІВН ДО ПАЛЕННЯ
35 Green Street Hackensack, N. J.

● MISCELLANEOUS ●

John Ton's
WANTAGH ANNEX
WANTAGH AVENUE, WANTAGH, L. I.
Улюблена ціл прогулянка на Лонг Айленд.
Німецька кухня, печеня на дико дріб. "Sea Food."
— наша спеціальність. Добрі вина й пиво.
Влаштуємо бенкету а весілля а прогулянки прийняття.
Tel.: SUNset 5-9782

● ВСІ АЛЮМІНІОВІ СІТКИ ●

- Повна довжина вікон
- Все з алюмінію.
- Сітки на веранди.
- Дуже легкі. Легко до перенесення.
- Не ржавіє. Без спец. догляду.
- Не потрібно малювати. Довготривалі.
- Додаткове продовження на довший частині пла-чавіа, достосоване до кожного типу підвішних рам.
- Віконні рами
- Коштують менше як дерев'яні.
- Легко до заінсталивання тільки викрутом і молотком.
- Тільки 10 шрубок на сітку.
- Зроблені тільки з першо-якісного матеріалу!
- Зроблені з 18x14" Alclad дроту.
- Зовнішні кругло частини держать міцно дротину сітки і це саме тримає якнайдовше ширину рам.

ІНСТАЛЯЦІЯ І ДОСТАВА
(до 30-го червня) **\$3.99**
І БІЛЬШЕ

КОМБІНОВАНІ ОХОРОННІ ВІКНА І ДВЕРІ
ПОРУЧЧЯ ДО ВЕРАНД

КЛИЧТЕ Fair Lawn 4-1776
MORLITE SALES CO.
22-18 MORLOT AVE. FAIR LAWN

Service Motor Co.

Auth. Chrysler-Plymouth Agcy.
785 Main Ave., Passaic
також
великий вибір уживаних авт.
—Used Car Dept—
970 Main Ave., Passaic
Eves to 9 P. M.
Prescott 9-3150

● Business Opportunity ●

Велика копальня золота!!
М'ясина, гросерія, мороз. харчі в пиво, модерна в L. I. Якщо ви власник додас би делікатесен — буди справжній копальня золо-та. Досконале місце. Догідні ви-найм. низький рент. СУ. 1-0152.
Пишіть
Ju-6, Rm 830, 11 W. 42 St., NYC

DELICATESSEN
Пов. виряд. полож. на Queens, 5 1/2 днів. 4-кімн. апартамент. \$125 рент. Річний прихід з биз-несу й апарт. \$53,000. Можна по-вер. гараж на 2 авто. Електр., телефон. Викінчений в 1950 р. Svosset 6-2425 (L.I., N.Y.)
Пишіть
Ju-6-B, Rm 830, 11 W 42 St. NYC

ТАВЕРНА

Кухня, велика ідальня.
Ціна \$11,000.
600—700 тижнево.
615 Central Ave. (corner 7th St.)
Union City, N. J. Union 7-9231

ТАВЕРНА НА ПРОВІНЦІ
посілля бл. Boonton, New York і Paterson, автобус переходить біля дверей, бара, магаз., ідаль-ня, мітальні, ідаль. на 2 родини або ресторан. Продається з ува-ги на недугу власника. \$28,000.
George P. Dahlen, 18 Brookside Ave., Caldwell (N. J.) 6-3119.

ДОБРА НАГОДА
Делікатесен бізнес; апарт. для покупки і екстра прихід з апар-таменту. Мал. податок. \$20,000. Власн. продає з 3-апарт. до-мом. Осібна площа. Без контро-лі ренту. \$35,000.
Mary V. Wourms
174 Columbia Ave., Jersey City
JO 5-9126

М'ЯСО, ЯРИНА, ГРОСЕРІЯ
Пов. виряд. Виз. положення і де-бре суєдство. 4 кімн. апарта-менти. Рент в апарте. 1 бізнес. Можна розв. бізнес. Власн. про-дас по д. умір. ціні. Тел. 6-8797.
НО 5-8797

Гросерія-молочарня.
Пиво-сода. Повний виряд. Виз-несове положення. 3 кім. поза-ду. Рент \$80 за апарте. 1 бізнес. Можна поліпшити умов. життя, бізнес легко побільшити. Добра нагода за помірковану ціну.
491 Ridgewood Ave., Brooklyn
Phone Taylor 7-0116

Cleaning & Tailoring
Повний новий виряд. Виз. по-ложення. Низький рент. Винайм. можна поліпшити умов. життя, легко розвинути. Власник про-дас по добру нагоду по умір. ціні з уваги на недугу.
Власник Sterling 8-5854

ГАЗОЛІНОВА СТАНЦІЯ
11,000 галлонів місячно. Добре бизн. положення. Можна поліп-шити умов. життя. Бизнес легко розвинути. Багато напавок. Власник продас по нагоду по дуже умір. ціні.
Тел. власника: ES 7-9553

STORE FOR RENT
Чудове положення для доброго бізнесу.
Крамляни до винайму при Jeri-cho Turnpike, Syosset, L. I. Нова. Досконале положення для биз-несу. Велич. бізнесу 20x60 ft. Оплатиться огл., щоб осудити. 4,000 нових збудованих домів.
Тел. SY 6-1403

● MISCELLANEOUS ●

Ужуйте ОЛІВН до найкращого автоматичного отримання дому.
ЗА ПОВНИМ ЗАДОВОЛЕННЯМ ВАШІХ ПОТРЕБ
ТЕЛЕФОНУЙТЕ Diamond 2-0144
H. H. VAN SAUN, Inc.
KOKC * ОЛІВН ДО ПАЛЕННЯ
35 Green Street Hackensack, N. J.

● MISCELLANEOUS ●

John Ton's
WANTAGH ANNEX
WANTAGH AVENUE, WANTAGH, L. I.
Улюблена ціл прогулянка на Лонг Айленд.
Німецька кухня, печеня на дико дріб. "Sea Food."
— наша спеціальність. Добрі вина й пиво.
Влаштуємо бенкету а весілля а прогулянки прийняття.
Tel.: SUNset 5-9782

● ВСІ АЛЮМІНІОВІ СІТКИ ●

- Повна довжина вікон
- Все з алюмінію.
- Сітки на веранди.
- Дуже легкі. Легко до перенесення.
- Не ржавіє. Без спец. догляду.
- Не потрібно малювати. Довготривалі.
- Додаткове продовження на довший частині пла-чавіа, достосоване до кожного типу підвішних рам.
- Віконні рами
- Коштують менше як дерев'яні.
- Легко до заінсталивання тільки викрутом і молотком.
- Тільки 10 шрубок на сітку.
- Зроблені тільки з першо-якісного матеріалу!
- Зроблені з 18x14" Alclad дроту.
- Зовнішні кругло частини держать міцно дротину сітки і це саме тримає якнайдовше ширину рам.

ІНСТАЛЯЦІЯ І ДОСТАВА
(до 30-го червня) **\$3.99**
І БІЛЬШЕ

КОМБІНОВАНІ ОХОРОННІ ВІКНА І ДВЕРІ
ПОРУЧЧЯ ДО ВЕРАНД

КЛИЧТЕ Fair Lawn 4-1776
MORLITE SALES CO.
22-18 MORLOT AVE. FAIR LAWN

Service Motor Co.

Auth. Chrysler-Plymouth Agcy.
785 Main Ave., Passaic
також
великий вибір уживаних авт.
—Used Car Dept—
970 Main Ave., Passaic
Eves to 9 P. M.
Prescott 9-3150

● Business Opportunity ●

Велика копальня золота!!
М'ясина, гросерія, мороз. харчі в пиво, модерна в L. I. Якщо ви власник додас би делікатесен — буди справжній копальня золо-та. Досконале місце. Догідні ви-найм. низький рент. СУ. 1-0152.
Пишіть
Ju-6, Rm 830, 11 W. 42 St., NYC

DELICATESSEN
Пов. виряд. полож. на Queens, 5 1/2 днів. 4-кімн. апартамент. \$125 рент. Річний прихід з биз-несу й апарт. \$53,000. Можна по-вер. гараж на 2 авто. Електр., телефон. Викінчений в 1950 р. Svosset 6-2425 (L.I., N.Y.)
Пишіть
Ju-6-B, Rm 830, 11 W 42 St. NYC

ТАВЕРНА

Кухня, велика ідальня.
Ціна \$11,000.
600—700 тижнево.
615 Central Ave. (corner 7th St.)
Union City, N. J. Union 7-9231

ТАВЕРНА НА ПРОВІНЦІ
посілля бл. Boonton, New York і Paterson, автобус переходить біля дверей, бара, магаз., ідаль-ня, мітальні, ідаль. на 2 родини або ресторан. Продається з ува-ги на недугу власника. \$28,000.
George P. Dahlen, 18 Brookside Ave., Caldwell (N. J.) 6-3119.

ДОБРА НАГОДА
Делікатесен бізнес; апарт. для покупки і екстра прихід з апар-таменту. Мал. податок. \$20,000. Власн. продає з 3-апарт. до-мом. Осібна площа. Без контро-лі ренту. \$35,000.